

Erkek Alkol Ba??ml?lar?nda Ba??ml?l?k ?iddeti indeksi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Erkek Alkol Ba??ml?lar?nda Ba??ml?l?k ?iddeti indeksi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21255>

Özet

Erkek Alkol Ba??ml?lar?nda Ba??ml?l?k ?iddeti ?ndeksi (EAB-B??), orijinal Ba??ml?l?k ?iddeti ?ndeksi (Addiction Severity Index - ASI) ölçe?inin Türkçe adaptasyon çal??mas?d?r. Bu çal??ma, ölçe?in psikometrik özelliklerini, özellikle de güvenilirlik ve geçerlili?ini, Türkiye'deki alkol ba??ml?s? erkek popülasyonunda de?erlendirmek amac?yla yap?lm??t?r. Çal??ma sonucunda, 6 alt ölçek ve 140 maddeden olu?an bu arac?n, alkol ba??ml?l??? ?iddetini ve ili?kili ya?am alanlar?ndaki sorunlar? de?erlendirmede güvenilir ve geçerli bir araç oldu?u tespit edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ba??ml?l?k ?iddeti ?ndeksi, Alkol Ba??ml?l???, Uyarlama, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Erkek Ba??ml?lar.

Yazarlar

Hatice Demirba? (Sorumlu Yazar), ?lhan Ö. ?lhan, Yasin B. Do?an, A. Canatan.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, alkol ba??ml?l??? tan?s? alm?? erkek bireylerde, ba??ml?l???n ?iddetini ve bu ba??ml?l???n bireyin hayat?n?n farklı alanlar? üzerindeki olumsuz etkilerini kapsaml? bir ?ekilde ölçmektir. Orijinal ASI gibi, bu uyarlama da klinik de?erlendirme ve tedavi planlamas? için temel veriler sa?lamay? hedefler.

Ölçek, ba??ml?l?kla ili?kili sorunlar?n sadece madde kullan?m?yla s?n?rl? kalmay?p, t?bbi durum, sosyal ili?kiler ve psikiyatrik sa?l?k gibi kritik alanlarda da de?erlendirilmesini sa?layarak, multidisipliner bir tedavi yakla??m?n?n belirlenmesine yard?mc? olur.

Yap?

Erkek Alkol Ba??ml?lar?nda Ba??ml?l?k ?iddeti ?ndeksi, bireyin ba??ml?l?k ?iddetini ve ilgili sorunlar?n? 6 temel alt ölçek alt?nda de?erlendiren yap?land?r?lm?? bir klinik araçt?r. Ölçek toplam 140 maddeden olu?maktadır.

Bu 6 alt ölçek, ba??ml? bireyin ya?am?ndaki önemli sorun alanlar?n? temsil eder ve genellikle ?unlar? kapsar: T?bbi Durum, ?stihdam ve Destek Durumu, Alkol/Madde Kullan?m?, Yasal Durum, Aile/Sosyal ?li?kiler ve Psikiyatrik Durum. Bu çok boyutlu yap?, ba??ml?l???n karma??k do?as?n? yakalamay? amaçlar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik analizleri, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermek üzere titizlikle yürütülmü?tür. Geçerlik analizinde, ölçeklerin bile?ik puanlar?n?n ?iddet puanlar?yla korelasyonlar? hesaplanarak **benzer ölçekler geçerli?i** (yak?nsak geçerlik) belirlenmi?tir. Bu, EAB-B??'nin benzer psikolojik yap?lar? ölçen di?er araçlarla tutarl? sonuçlar verdi?ini ortaya koymu?tur.

Ayr?ca, ölçe?in klinik aç?dan önemli gruplar? ay?rt etme yetene?ini incelemek amacıyla **ay?rt edici geçerlik** (discriminant validity) analizleri yap?lm??t?r. Son olarak, ölçek puanlar?n?n ilgili d?? kriterlerle ili?kisini inceleyen **ölçüte dayal? geçerlik** (criterion-related validity) puanlar? da hesaplanm??t?r. Tüm bu analizler, Türkçe uyarlamam?n orijinal ASI ile ayn? ölçüm hedeflerini ba?ar?yla kar??lad???n? desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, yani ölçümlerin zaman içinde ve farklı de?erlendiriciler aras?nda tutarl? sonuçlar verme yetene?i, üç farklı yöntemle kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirilmi?tir.

Kullan?lan güvenilirlik yöntemleri ?unlard?r:

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçek puanlar?n?n farklı zamanlarda uyguland???nda tutarl?l???n? incelemek için kullan?lm??t?r.

Görü?meciler Aras? Güvenirlik: Ölçek, yap?land?r?lm?? bir görü?me arac? oldu?undan, farklı görü?mecilerin ayn? bireyleri de?erlendirdi?inde elde edilen puanlar?n uyumunu tespit etmek kritik öneme sahiptir.

?ç Tutarl?l?k Güvenirlik Katsay?s?: Ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini (homojenli?ini) de?erlendirmek için hesaplanm??t?r.

De?erlendirmeler sonucunda, Erkek Alkol Ba??ml?lar?nda Ba??ml?l?k ?iddeti ?ndeksi'nin Türk popülasyonunda **yüksek düzeyde güvenilir** oldu?u ortaya ç?km??t?r.

Faktör Analizi

Orijinal Ba??ml?l?k ?iddeti ?ndeksi, çok boyutlu yap?y? temsil eden, klinik olarak belirlenmi? alt alanlara sahiptir. Uyarlama çal??mas?, bu yap?y? korumu? ve ölçe?in **6 alt ölçekten** olu?tu?unu belirtmi?tir.

Yap?sal geçerli?in bir parças? olarak, bu alt ölçeklerin ba??ms?z yap?lar? temsil edip etmedi?i incelenmi?tir. Mevcut çal??ma, ölçe?in teorik olarak beklenen 6 faktörlü yap?s?n? destekleyen bulgular sunmu?tur, bu da arac?n ba??ml?l?kla ilgili sorunlar?n farklı boyutlar?n? ayr??t?rarak

ölçebildi?ini göstermektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 6 alt ölçek ve 140 maddeden olu?maktadır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Erkek Alkol Ba??ml?lar?

Age Group: Yeti?kin (Klinik Popölasyon)

Population Details: Alkol ba??ml?l??? tan?s? alm?? ve klinik ortamda tedavi gören erkek bireyler.

Test Methodology: Görü?mecî taraf?ndan uygulanan, yar? yap?land?r?lm?? klinik de?erlendirme arac?d?r. Derecelendirme format? **Dikotom (1-0)** ?eklindedir.

Anahtar Kelimeler

Geçerlik Analizi, Güvenirlik Katsay?s?, Test-Tekrar Test, Dikotom Derecelendirme, Klinik Görü?me.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: demirbashatice@hotmail.com

Correspondence Address: Hatice Demirba? (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal versiyonu olan Ba??ml?lk ?iddeti ?ndeksi, genellikle klinik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?m için mevcuttur. Türkçe uyarlamas?n?n sorumlu yazar? Hatice Demirba? olup, ileti?im adresi demirbashatice@hotmail.com olarak belirtilmi?tir.

Uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l? **2014**tür. Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin ?artlar? için sorumlu yazar ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

DEM?RBA?, H., İlhan, I. Ö., DO?AN, Y. B., & CANATAN, A. (2014). Reliability and Validity of the Turkish Version of the Addiction Severity index in Male Alcohol dependents. *Nöro Psikiyatri Ar?ivi*, 51(3), 216.

Ek Kaynak Linkleri:

Makale Ba?lant?s?: proxy2.marmara-elibrary.com

Orijinal PDF, a?a???daki ba?lant?dan indirilebilir: addiction-severity-index-in-male-alcohol-dependents-toad.pdf

Erkek Alkol Ba??ml?lar?nda Ba??ml?l?k ?iddeti ?ndeksi Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek, toplam 6 alt ölçek ve 140 maddeden olu?maktad?r. Orijinal kaynak içeri?inde ölçek maddelerine yer verilmemi?tir. Maddeler, yap?land?r?lm?? görü?me format?nda sunulmaktad?r.